

FAN, TA'LIM, TEXNOLOGIYA VA ISHLAB CHIQRARISH INTEGRATSIYASI ASOSIDA RIVOJLANISH ISTIQBOLLARI NOMLI III ILMIY ONLAYN KONFERENSIYA

Bugungi zamonaviy o'qituvchi qanday bo'lishi kerak?

Nigora Abduqahorovna Kozimova
Osiyo xalqaro universiteti "Pedagogika va psixologiya"
kafedrasida o'qituvchisi

O'ktamova Dinora O'tkir qizi
Osiyo Xalqaro Universiteti "Boshlang'ich ta'lim"
ta'lim yo'nalishi talabasi

ANNOTATSIYA Ushbu maqolada bugungi zamonaviy o'qituvchi qanday bo'lishi kerakligi va ta'lim jarayonidagi o'zgarishlar, bugungi yangi asrda o'qituvchi muammosining nazariy sohasida olib borilgan izlanishlar asosida to'plangan ma'lumotlarga tayangan holda ilmiy fikr yuritilgan bo'lib, asosan bu boradagi psixologik qarashlar o'rtasidagi aloqadorlik tahlil qilinadi, muammoni o'rganishga oid tadqiqot metodi asosida olingan natijalar bo'yicha xulosa beriladi.

KALIT SO'ZLAR: Zamonaviy o'qituvchi, adaptatsiya, emotsional zo'riqish, stress, distress, estetik tarbiya, himoya mexanizmi, talaba, ijtimoiy rol, psixologik holat.

ANNOTATION In this article, what should be a modern teacher and the changes in the educational process, based on the data collected on the basis of the research conducted in the theoretical field of the teacher's problem in today's new century, are discussed scientifically. the relationship between psychological views on this matter is analyzed, a conclusion is drawn based on the results obtained on the basis of the research method of studying the problem.

KEY WORDS: Modern teacher, adaptation, emotional strain, stress, distress, aesthetic education, defense mechanism, student, social role, psychological state.

АННОТАЦИЯ В данной статье на основе данных, собранных на основе исследований, проведенных в теоретическом поле проблемы учителя в современном новом веке, обсуждаются научные связи между тем, каким должен быть современный педагог и изменения в образовательном процессе. анализируются психологические взгляды на этот счет, делается вывод на основе результатов, полученных на основе исследовательского метода изучения проблемы.

FAN, TA'LIM, TEXNOLOGIYA VA ISHLAB CHIQRARISH INTEGRATSIYASI ASOSIDA RIVOJLANISH ISTIQBOLLARI NOMLI III ILMIY ONLAYN KONFERENSIYA

КЛЮЧЕВЫЕ СЛОВА: Современный педагог, адаптация, эмоциональное напряжение, стресс, дистресс, эстетическое воспитание, защитный механизм, ученик, социальная роль, психологическое состояние.

Kirish

Bugungi kunda ta'lim jarayonida o'qituvchining roli juda muhim. Texnologiya va axborotlar tez rivojlanayotgan bir davrda zamonaviy o'qituvchi quyidagi sifatlarni o'zida mujassam etishi lozim:

1. Texnologiyaga moslashgan: O'qituvchi zamonaviy texnologiyalardan foydalana olishi, o'quv jarayonida raqamli vositalar bilan ishlashni yaxshi bilishi zarur. Elektron kitoblar, interaktiv darsliklar va onlayn platformalar bugungi ta'limning ajralmas qismiga aylangan.

2. Moslashuvchan va innovatsion: O'qituvchi doimiy ravishda o'z malakasini oshirib, yangi pedagogik usullarni o'quvchilarga tatbiq eta olishi kerak. Har bir o'quvchining individual ehtiyojlarini inobatga olgan holda darslarni tashkil etishi lozim.

3. Kommunikativ: O'quvchilar bilan yaqin aloqada bo'lish, ularga o'z fikr va bilimlarini aniq va tushunarli yetkazib bera olish bugungi o'qituvchining asosiy vazifalaridan biri. Shu bilan birga, o'quvchilar bilan muloqot qilishda ochiqlik va samimiylilik muhim.

4. Ijodiy va ilhomlantiruvchi: O'qituvchi darslarni qiziqarli va ilhomlantiruvchi qilish uchun ijodiy yondashuvi zarur. O'quvchilarni o'rganishga undash, ularda mustaqil fikrlash va tadqiqot qilish qobiliyatlarini rivojlantirish bugungi o'qituvchining asosiy maqsadi bo'lishi kerak.

5. Mas'uliyatli va bilimdon: O'zining kasbiy va shaxsiy mas'uliyatini his qilgan o'qituvchi bilimni uzluksiz yangilash bilan birga, jamiyatning axloqiy me'yorlariga mos keladigan shaxs bo'lishi lozim.

Zamonaviy o'qituvchi – bu o'quvchilarni kelajakka tayyorlaydigan yo'lboshchi. U o'zining bilimi, tajribasi va insonga bo'lgan e'tibori bilan zamon talablariga mos shakllanishi lozim.

Shuningdek global ta'lim tizimi tez sur'atlar bilan rivojlanib, zamonaviy o'qituvchidan yangi talablarga moslashishni talab qilmoqda. Ilg'or texnologiyalar, zamonaviy pedagogika yondashuvlari va o'quvchilarning ehtiyojlari o'qituvchi faoliyatiga katta ta'sir ko'rsatmoqda. Yuqorida ko'rsatilgan sifatlardan tashqari, zamonaviy o'qituvchi qanday bo'lishi kerak?

1. Texnologik savodxonlik

Zamonaviy ta'limda raqamli texnologiyalardan foydalanish asosiy o'rin tutadi. Shuning uchun o'qituvchi kompyuter va internetdan unumli foydalanishni

FAN, TA'LIM, TEXNOLOGIYA VA ISHLAB CHIQRARISH INTEGRATSIYASI ASOSIDA RIVOJLANISH ISTIQBOLLARI NOMLI III ILMYI ONLAYN KONFERENSIYA

bilishi kerak. U dars jarayonini yanada interaktiv qilish uchun onlayn platformalar, masofaviy ta'lim vositalari, video darslar va elektron kitoblardan foydalanishni o'zlashtirgan bo'lishi zarur. Bu bilan birga, raqamli vositalar orqali bilim berishning eng samarali usullarini o'quvchilariga etkazish uchun doimiy ravishda o'zini yangilab borishi kerak.

2. Moslashuvchanlik va innovatsiya

Har bir o'quvchi individual o'rganish uslubiga ega. Shuning uchun zamonaviy o'qituvchi darslarni moslashtirishi va har bir o'quvchining ehtiyojlariga qarab o'z uslubini o'zgartira olishi lozim. Yangi yondashuvlar va pedagogik innovatsiyalarni dars jarayoniga kiritish orqali o'quvchilarning bilim olish jarayonini osonlashtiradi.

3. Doimiy o'qish va malaka oshirish

Zamonaviy o'qituvchi o'z bilimini doimiy ravishda yangilab, yangi pedagogik metodlarni o'zlashtirishi zarur. Global ta'lim jarayonlaridagi yangiliklarni kuzatib borish, xalqaro konferensiya va seminarlarda ishtirok etish o'qituvchi uchun odatiy bo'lishi kerak. Bu orqali u o'zining kasbiy malakasini oshirib, o'quvchilarga yangi bilimlarni yetkazadi.

4. O'quvchi markazli yondashuv

Bugungi kunda ta'lim jarayonining markazida o'quvchi turadi. O'qituvchi darslarni rejalashtirganda o'quvchilarning qiziqishlari, qobiliyatlari va individual o'rganish tempini hisobga olishi zarur. Har bir o'quvchiga alohida yondashib, ularning qobiliyatlarini rivojlantirish, bilimlarni mustahkamlash va o'z mustaqil fikrlarini shakllantirishga yordam berishi muhim.

5. Muloqot va hamkorlik

Zamonaviy o'qituvchi samarali muloqot qilish qobiliyatiga ega bo'lishi kerak. U nafaqat o'quvchilari, balki ota-onalar, jamiyat va ta'lim tizimining boshqa vakillari bilan ham yaxshi aloqada bo'lishi zarur. Shuningdek, o'quvchilarning fikrlarini tinglash, ularning qiziqishlarini tushunish va qo'llab-quvvatlash orqali ularning rivojlanishiga hissa qo'shadi.

6. Ijodiy yondashuv

Darslarni qiziqarli, ijodiy va ilhomlantiruvchi qilish o'qituvchining muhim vazifasidir. Dars jarayonida turli o'yinlar, ijodiy vazifalar, loyihalar va interaktiv metodlardan foydalanish orqali o'quvchilarni faol ishtirok etishga undaydi. Bu orqali o'quvchilar nafaqat bilim olishadi, balki jarayondan zavqlanishadi ham.

7. Axloqiy va ijtimoiy mas'uliyat

Zamonaviy o'qituvchi o'quvchilarga nafaqat bilim beradi, balki ularni shaxs sifatida tarbiyalaydi. Shuning uchun u axloqiy me'yorlarga amal qilishi, ijtimoiy

FAN, TA'LIM, TEXNOLOGIYA VA ISHLAB CHIQRARISH INTEGRATSIYASI ASOSIDA RIVOJLANISH ISTIQBOLLARI NOMLI III ILMIY ONLAYN KONFERENSIYA

mas'uliyatni his qilishi va o'quvchilarni ham shunga o'rgatishi lozim. O'qituvchi halollik, mehnatsevarlik va jamiyat oldidagi burchni his qilish kabi qadriyatlarni targ'ib qilish orqali o'quvchilarga namunali o'rnak bo'lishi kerak.

8. Psixologik tayyorgarlik

O'quvchilar bilan ishlashda psixologik tayyorgarlik muhim ahamiyatga ega. Har bir o'quvchining psixologik holati va hissiy ehtiyojlarini tushunish, ularni dars jarayonida qo'llab-quvvatlash va moslashuvchan yondashuvlardan foydalanish zamonaviy o'qituvchining asosiy vazifalaridan biridir.

Xulosa qilib aytganda:

Zamonaviy o'qituvchi nafaqat bilim beruvchi, balki o'quvchilarning rivojlanishiga yo'l boshchi bo'luvchi murabbiydir. U zamon talablari va texnologik o'zgarishlarga moslashib, doimiy o'zini rivojlantirib boradigan, ijodiy va muloqotga ochiq shaxs bo'lishi lozim. Shu bilan birga, u kelajak avlodni tarbiyalayotganini anglab, ularga bilim va madaniyatni o'ziga xos yondashuvlar orqali yetkazishi kerak.

Foydalanilgan adabiyotlar:

1. Kozimova, N. A. (2023). BUGUNGI TA'LIM TIZIMIDA ZAMONAVIY O'QUVCHI SHAXSINING IJTIMOY VA PSIXOLOGIK JIHLTLARI. Educational Research in Universal Sciences, 2(10), 44-46.V
2. Abduqahhorovna, N. K. (2023). PSIXOLOGIK KONSULTATSIYAGA MUROJAAT QILUVCHI OTA-ONALARNING FARZAND TARBIYASI MUAMMOLARINI O'RGANISHDA HADISLARDAN TERAPIYA SIFATIDA FOYDALANISH.
3. Kozimova, N. (2023). USE OF HADITHS AS THERAPY IN STUDYING THE PROBLEMS OF RAISING CHILDREN OF PARENTS APPLYING FOR PSYCHOLOGICAL CONSULTATION. Modern Science and Research, 2(9), 61-63.
4. Kozimova, N. A. (2023). BUGUNGI TA'LIM TIZIMIDA O'QUVCHI-YOSHLARNI ZAMONAVIY KASBLARGA YO'NALTIRISH VA KASB-HUNAR TANLASHNING IJTIMOY VA PSIXOLOGIK JIHLTLARI. PEDAGOG, 6(5), 739-741.
5. Kozimova, N. A., & Ulug'ova, S. M. (2023). ZAMONAVIY PSIXOLOGIK KONSULTATSIYA, UNING TURLARI VA UNGA MUROJAAT QILISH SABABLARI. Scientific Impulse, 1(6), 1679-1682.
6. Nigora Kozimova Abduqahhorovna. (2023). Modern psychological consultation, its types and reasons for applying to it. American Journal of Public

FAN, TA'LIM, TEXNOLOGIYA VA ISHLAB CHIQRARISH INTEGRATSIYASI ASOSIDA RIVOJLANISH ISTIQBOLLARI NOMLI III ILMIY ONLAYN KONFERENSIYA

Diplomacy and International Studies (2993-2157), 1(9), 129–131. Retrieved from <http://grnjournal.us/index.php/AJPDIS/article/view/1343>

7. Kozimova, N. A. (2023). Techniques and methods used in the process of psychological counseling. American Journal of Public Diplomacy and International Studies (2993-2157), 1(10), 338-341.

8. Kozimova, N. A. (2023). PERSONALITY TYPES. American Journal of Public Diplomacy and International Studies (2993-2157), 1(10), 372-377.

9. Kozimova, N. A. (2023). Psixologik konsultatsiya bosqichlari. TECHNICAL SCIENCE RESEARCH IN UZBEKISTAN, 1(5), 90-95.

10. Kozimova, N. A., & Ulugova, S. M. (2022). Classification of a Group of Staff for Psychological Conseling and Referral to It. Texas Journal of Multidisciplinary Studies, 7, 175-177.

11. Kozimova, N. A. (2024). ОТА-ОНАЛИК ПСИХОЛОГИЯСИ. TECHNICAL SCIENCE RESEARCH IN UZBEKISTAN, 2(1), 119-125.

12. Kozimova, N. A. (2024). PSYCHOLOGICAL CHARACTERISTICS OF EMOTIONAL TENSION IN ADAPTATION TO STUDY ACTIVITY OF FIRST LEVEL STUDENTS. МЕДИЦИНА, ПЕДАГОГИКА И ТЕХНОЛОГИЯ: ТЕОРИЯ И ПРАКТИКА, 2(2), 311-317.

13. Kozimova, N. A. (2024). Psychological aspects of emotional stress in adaptation to educational activities. Multidisciplinary Journal of Science and Technology, 4(3), 136-140.